WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI
NR NK-N.4131.118.1.2018.RB

Wrocław, 24 kwietnia 2018 r.

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE

Działając na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2017 r. poz. 1875)

stwierdzam nieważność

§ 15. pkt 7 we fragmencie: „małogabarytowe" uchwały nr XXIV/158/2018 Rady Gminy Ruja z dnia 29 marca 2018 r. w sprawie Regulaminu czystości i porządku na terenie gminy Ruja.

Uzasadnienie

Rada Gminy Ruja na sesji w dniu 29 marca 2018 r. podjęła m.in. uchwałę nr XXIV/158/2018 w sprawie Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie gminy Ruja.

Przedmiotowa uchwała wpłynęła do Organu Nadzoru w dniu 9 kwietnia 2018 r.

W toku badania legalności uchwały nr XXIV/158/2018 Organ Nadzoru stwierdził, że §15 pkt 7 we fragmencie: „małogabarytowe" w sposób istotny narusza art. 3 ust. 2 pkt 6 i art. 4 ust. 2 pkt 1 lit. "a" ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2017 r. poz. 1289 - dalej: ustawy), poprzez ograniczenie prawa do pozbywania się akumulatorów, będących odpadami komunalnymi, jedynie do akumulatorów małogabarytowych, w sytuacji gdy ustawodawca nakłada obowiązek określenia w regulaminie czystości i porządku w gminie częstotliwości i sposobu pozbywania się odpadów komunalnych w odniesieniu do m.in. akumulatorów, bez ograniczania ich rodzajów czy parametrów.

W podstawie prawnej uchwały Rada Gminy powołała się m.in. na art. 4 ust. 1 ustawy. Przepis ten wraz z ust. 2 tego artykułu stanowią: ""1. Rada gminy, po zasięgnięciu opinii państwowego powiatowego inspektora sanitarnego, uchwala regulamin utrzymania czystości i porządku na terenie gminy, zwany dalej "regulaminem"; regulamin jest aktem prawa miejscowego. 2. Regulamin określa szczegółowe zasady utrzymania czystości i porządku na terenie gminy dotyczące: 1) wymagań w zakresie utrzymania czystości i porządku na terenie nieruchomości obejmujących: a) prowadzenie selektywnego zbierania i odbierania lub przyjmowania przez punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych lub zapewnienie przyjmowania w inny sposób co najmniej takich odpadów komunalnych jak: przeterminowane leki i chemikalia, zużyte baterie i akumulatory, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, meble i inne odpady wielkogabarytowe, zużyte opony, odpady zielone oraz odpady budowlane i rozbiórkowe stanowiące odpady komunalne, a także odpadów komunalnych określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 4a, b) uprzątanie błota, śniegu, lodu i innych zanieczyszczeń z części nieruchomości służących do użytku publicznego, c) mycie i naprawy pojazdów samochodowych poza myjniami i warsztatami naprawczymi; 2) rodzaju i minimalnej pojemności pojemników przeznaczonych do zbierania odpadów komunalnych na terenie nieruchomości oraz na drogach publicznych, warunków rozmieszczania tych pojemników i ich utrzymania w odpowiednim stanie sanitarnym, porządkowym i technicznym, przy uwzględnieniu: a) średniej ilości odpadów komunalnych wytwarzanych w gospodarstwach domowych bądź w innych źródłach, b) liczby osób korzystających z tych pojemników; 3) częstotliwości i sposobu pozbywania się odpadów komunalnych i nieczystości ciekłych z terenu nieruchomości oraz z terenów przeznaczonych do użytku publicznego; 5) innych wymagań wynikających z wojewódzkiego planu gospodarki odpadami; 6) obowiązków osób utrzymujących zwierzęta domowe, mających na celu ochronę przed zagrożeniem lub uciążliwością dla ludzi oraz przed zanieczyszczeniem terenów przeznaczonych do wspólnego użytku; 7) wymagań utrzymywania zwierząt gospodarskich na terenach wyłączonych z produkcji rolniczej, w tym także zakazu ich utrzymywania na określonych obszarach lub w poszczególnych nieruchomościach; 8) wyznaczania obszarów podlegających obowiązkowej deratyzacji i terminów jej przeprowadzania.".

Według §15 pkt 7 uchwały: „Ustala się następującą częstotliwość i sposób odbioru odpadów komunalnych z terenów nieruchomości i z terenów przeznaczonych do użytku publicznego: 7) zużyte baterie i akumulatory małogabarytowe należy umieszczać w odpowiednio oznakowanych pojemnikach przeznaczonych do ich gromadzenia, rozmieszczonych w wyznaczonych punktach na terenie gminy oraz w punktach sprzedaży baterii i akumulatorów w godzinach ich pracy;”.

W wyniku przyjęcia powyższej regulacji w kwestionowanym fragmencie, Rada ograniczyła właścicielom nieruchomości prawo do pozbycia się (odebrania od nich przez podmiot uprawniony) odpadów komunalnych będących zużytymi akumulatorami, ze względu na cechy (parametry) tych odpadów. Do uregulowania tego ograniczenia, zdaniem organu nadzoru, rada gminy nie ma kompetencji. Brzmienie art. 4 ust. 2 pkt 1 lit. "a" i art. 3 ust. 2 pkt 6 ustawy nie budzi wątpliwości. Gmina ma obowiązek określenia w regulaminie czystości zasad i sposobu prowadzenia selektywnego zbierania i odbierania lub przyjmowania przez punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych lub zapewnienia przyjmowania w inny sposób co najmniej takich odpadów komunalnych jak m.in. zużyte akumulatory (art. 4 ust. 2 pkt 1 lit. "a" ustawy). Z kolei wykonując ustawowy obowiązek utworzenia punktu selektywnego zbierania odpadów komunalnych, gminy muszą zapewnić przyjmowanie przez te punkty co najmniej takich odpadów komunalnych jak m.in. zużyte akumulatory (art. 3 ust. 2 pkt 6 ustawy). Ustawodawca nakazuje zatem gminom stworzenie warunków do zapewnienia możliwości pozbywania się przez właścicieli nieruchomości wszystkich rodzajów odpadów komunalnych wymienionych w powołanych przepisach ustawy bez konieczności spełniania przez te odpady dodatkowych wymogów. Rada, ograniczając możliwość pozbywania się przez właścicieli nieruchomości zużytych akumulatorów poprzez wskazanie parametrów tych odpadów za pomocą ich dookreślenia jako "małogabarytowe" ograniczyła uprawnienia właścicieli nieruchomości wynikające z powołanych przepisów ustawy. Organ stanowiący gminy w uchwale podjętej na podstawie art. 4 ust. 1 i 2 ustawy ma obowiązek określenia wymagań w zakresie prowadzenie selektywnego zbierania i odbierania lub przyjmowania przez punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych lub zapewnienie przyjmowania w inny sposób co najmniej takich odpadów komunalnych jak wskazano w pkt 1 lit. a, jak również częstotliwości i sposobu pozbywania się odpadów komunalnych z terenu nieruchomości (pkt 3). Jednocześnie należy zauważyć, że ustawodawca w powyższym zakresie nie ustanowił możliwości dokonywania przez Radę ograniczeń jakościowych odpadów w postaci akumulatorów dookreślonych dodatkowymi parametrami co do ich wielkości - małogabarytowe.

Omawiana regulacja uchwały w kwestionowanym fragmencie narusza zatem w sposób istotny przepisy prawa, ponieważ kształtuje prawa i obowiązki adresatów uchwały nr XXIV/158/2018 (aktu prawa miejscowego) w sposób odmienny niż zostało to przewidziane w przepisie rangi ustawowej.

Mając na uwadze powyższe, postanawia się jak na wstępie.

Od niniejszego rozstrzygnięcia przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego we Wrocławiu za pośrednictwem organu nadzoru – Wojewody Dolnośląskiego, w terminie 30 dni od dnia jego doręczenia.

Zgodnie z art. 92 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym stwierdzenie przez organ nadzoru nieważności uchwały organu gminy wstrzymuje jej wykonanie z mocy prawa w zakresie objętym stwierdzeniem nieważności, z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

Wojewoda Dolnośląski

Paweł Hreniak